

Civilsamhället utan Gränser – nu mer än någonsin

FuGs ordförande Sten
summerar 2016

Många grundläggande värderingar om människors lika värde och allas rätt till ett likvärdigt liv har under det gångna året ifrågasatts och hamnat under stark attack. Landvinningar som gjorts för att bygga en gränslös, öppen värld, byggd på kunskap, nyfikenhet, tolerans och önskan om en bättre, allmän välfärd har ifrågasatts. Vissa människor är rädda för det okända och främmande och argumenterar för riskerna med det öppna samhället. Man vill bygga murar att gömma sig bakom för att känna sig trygga, avskärmade från allt som avviker från det man känner till. För mig känns det tryggt att veta att rädslans apostlar kommer att misslyckas på lång sikt. Det är det globala, öppna samhället som har framtiden för sig.

Gränslöshetens framgångsfaktorer

Vetenskap och teknologisk utveckling bygger på globalt kunskapsutbyte och samarbete och drivs bl.a av ekonomiska överväganden om konkurrensfördelar i multikompetenta och multikulturella utvecklingsteam. Om politik i framtiden ska styras främst av affärsmässiga hänsyn kommer globalisering knappast att avbrytas. Det vore 'bad business'. Att megaföretag som Google, Facebook och Space-X presenterar olika lösningar för att jordens befolkning ska få tillgång till bredbandsinternet, motiveras inte av filantropiska motiv. Det sker för att det öppnar nya, lukrativa marknader för globala företag. I detta scenario är det viktigt att civilsamhällets aktörer är aktiva, bevakar individens intressen och balanserar en kommersiell exploatering. Människors värderingar förändras långsiktigt över hela världen mot sekularisering och önskan om större individuell frihet, enligt den tyske professorn i statskunskap Christian Welzel¹. Han argumenterar för en optimistisk syn om att öppenhet på sikt kommer att värderas högre över hela världen, bl.a som en effekt av utbildningsväsendets ökande globala täckning och större tillgång till information.

Det gränslösa FuG

FuGs styrelse har under året uppdaterat föreningens vision, mål och värdegrund i syfte att verka för ett öppet, globalt samhälle. FuGs vision lyder; '**Allas rätt till god läkemedelsbehandling**'. Visionen är enkel och lättförståelig och definierar vad FuG står för.

Som en del av ett gränslöst arbetssätt startade FuG för ett år sedan projektet Farmaceutkompis, efter föredömligt initiativ från vår styrelsemedlem Hanna Rickberg. Hanna såg möjligheter, där andra mer såg utmaningar och svårigheter. FuGs Farmaceutkompis samarbetar med ett antal andra aktörer inom läkemedelsbranschen. Projektet ska hjälpa och stötta människor som kommit till Sverige för att

¹ 'Freedom Rising'. Christian Welzel, Forskning och Framsteg (H.Höjer) Dec 2016, Forskning och Framsteg, s. 44 - 49)

få en tryggare tillvaro vilket förutsätter integrering i vårt samhälle. Farmaceutkompis innebär individuell kamratkontakt mellan etablerade svenska akademiker inom farmaci/läkemedelsområdet och nyanlända flyktingar med farmaceutisk eller läkemedelsrelaterad utbildning. Projektet drivs av en engagerad grupp volontärer, under ledning av Hanna. På årets Läkemedelskongress ledde hon en diskussion under titeln 'Farmaceuter – en gränslös profession, från nyanländ till legitimation och jobb' om förutsättningarna för nyanlända farmaceuter på arbetsmarknaden. Diskussionen handlade om utmaningar och åtgärder för att underlätta för nyanlända farmaceuter att få jobb i Sverige.

FuG har genom Farmaceutkompis blivit en än mer respekterad organisation inom svensk farmaci, vilket hjälper oss att mobilisera stöd för vår verksamhet även utanför Sverige. Vårt tidigare fokus på biståndsarbete i främst Uganda och Ghana, med goda resultat, har inte gett oss så mycket synlighet i Sverige. Farmaceutkompis ger möjligheter att enklare samverka med andra organisationer och kollegor i branschen i Sverige. Det ger oss trovärdighet på sikt, som kommer att underlätta även för våra olika utlandsengagemang.

FuG gör och vill göra skillnad såväl i Sverige som i andra länder.

Höjdpunkter under året

Jag konstaterar med stolthet att FuG, efter åtta års arbete, avslutat och rapporterat vårt stora projekt för stöd åt hiv-drabbade i Uganda. Vi har förmedlat drygt 2 miljoner kronor i Sida-stöd och samtidigt bidragit med 10% egna insamlade medel för att etablera en modell, som underlättar för hiv-drabbade att få tillgång till och kunna fortsätta sin läkemedelsbehandling. Projektet omnämns i Forum Syds årsberättelse i år och presenterades med en poster vid Världskongressen för HIV/AIDS i Durban, Sydafrika. Vår styrelseledamot Maria Swartling har gjort ett omfattande arbete som projektledare i Uganda och väljer nu att avgå från FuGs styrelse. FuG är stolta och tacksamma för Marias insatser i projektet och i styrelsen. Hennes arbete har hjälpt många hiv-drabbade i Uganda till ett längre och värdigare liv. Maria berättade om sitt arbete på Pharmen i Uppsala på den internationella aids-dagen 1 december, där vi fick höra berättelsen om hur hennes examensarbete blev ett miljonprojekt med Sida-stöd.

Den 4 maj i år genomfördes lanseringen av vårt nya utlandsprojekt i Accra, Ghana, som ska bekämpa förekomsten av förfalskade och undermåliga läkemedel i landet. Projektet drivs i samverkan med FuG i Danmark och Norge samt med Anglikanska kyrkan och Lady Pharmacists Association of Ghana (LAPAG), som lokala samarbetspartners.

Vi vill utveckla en modell för påverkan av allmänheten och öka förståelsen för riskerna med att köpa icke-kvalitetssäkrade läkemedel. Våra entusiastiska partners i Ghana har begränsad erfarenhet av projektplanering och de krav som ställs på ansökningar från potentiella bidragsgivare. Det kan därför ta lite tid innan vi får alla formaliteter på plats för projektet, men potentialen för att kunna utvidga och kopiera arbetssättet till andra länder och samarbetspartners framöver är stor.

Under FIP-kongressen i Buenos Aires i augusti genomfördes ett inofficiellt möte med närvarande representanter för olika nationella FuG-organisationer. Ett tidigare presenterat förslag till samverkansavtal i ett "löst" sammanfogat internationellt nätverk diskuterades och beslutades. Målsättningen initialt är att öka informationsutbyte mellan de olika nationella organisationerna och dokumentera pågående aktiviteter. En koordinator för nätverket utsågs bl a för att undersöka förutsättningarna för FuG/PSF² organisationerna att samlas som en extern partner vid FIPs årskongresser. Utmaningen är att hitta en samverkansmodell som inte kräver en resurskrävande administrativ apparat, eftersom de flesta länder liksom FuG i Sverige har begränsade ekonomiska möjligheter för detta. Det är lovande att samtalen och nätverket kommit igång.

---

² PSF = Pharmaciens sans Frontières = Pharmacists without Borders. Den internationella benämningen på vår organisation.

Byte vid rodret

Jag har nu varit ordförande i FuG sedan 2006 då jag efterträdde grundaren, Nippe Strandqvist, vid hans bortgång. Jag bad i år valberedningen att söka min efterträdare på posten och känner mig trygg med att överlämna ordförandeskapet i FuG till Lars Rönnbäck, som valdes av generalförsamlingen i oktober. Lars har erfarenhet av farmaceutiskt arbete utanför Sveriges gränser och har ett stort personligt professionellt nätverk både i och utanför Sverige, som kommer att vara till nytta för FuG. Jag blir kvar i styrelsen i ytterligare en period, främst för att fortsätta mitt engagemang i det lovande Ghana-projektet.

Stöd vårt arbete

FuG välkomnar flera medlemmar som vill engagera sig och stödja vårt arbete. Vi har en volontärgrupp som fångar in sympatisörer som vill hjälpa till med olika aktiviteter. Om du inte vill bli medlem kan du istället stödja oss med bidrag i form av en gåva. Vi behöver också fler etablerade farmaceutkompisar på vissa orter. Se länkarna nedan för ytterligare information.

Kom till FuG. Vi stagnerar inte och har aldrig tråkigt.

Sten

Sten Olsson

Ordförande 2006 - 2016

Farmaceuter utan Gränser

P.S. Följ oss på www.fug.se, www.farmaceutkompis.se, www.facebook.com/fugsverige,
www.facebook.com/farmaceutkompis